

سازندگان جهان ایرانی-اسلامی

محمد علی همایون کاتوزیان

سعدی

شاعر زندگی، عشق و محبت

کاظم فیروزمند

سرشناسه	: کاتوزیان، محمد علم، ۱۳۹۱
عنوان و نام پدیدآور	: سعدی: شاعر زندگی، عشق و شفقت / محمد علی همایون کاتوزیان.
مشخصات نشر	: تهران: نامک، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۱ ص.
فروست	: سازندگان جهان ایرانی - اسلامی، ۱.
شابک	: 978-600-6721-38-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا.
یادداشت	: عنوان اصلی: Sa'di: the Poet of Life, Love and Compassion.
یادداشت	: کتابنامه.
یادداشت	: نمایه.
موضوع	: سعدی، مصلح بن عبدالله، - ۹۶۹۱ ق - سرگذشتنامه.
موضوع	: سعدی، مصلح بن عبدالله، - ۹۶۹۱ ق - نقد و تفسیر.
موضوع	: شعر فارسی - قرن ۷ ق - تاریخ و نقد.
موضوع	: نثر فارسی - قرن ۷ ق - تاریخ و نقد.
شنامه افزوده	: فیروزمند، کاظم، ۱۳۲۷ - ، مترجم.
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۳ س ۶ / ۵۲۱۲ / PIR
رده بندی دیویی	: ۸۱۶ / ۳۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۷۵۶۵۲۸

این کتاب ترجمه‌ای است از
Sa'di
Homa Katouzian
Oneworld Publications, ©2006
Translated into Persian
by Kazem Firouzmand
Naamak Publications
Tehran 2016.

نامک نشر نام: مجموعه سادّی، معنای کتاب و نامه است.

تلفن: ۶۶۴۴۶۳۶

مجموعه سازندگان: همان ای.ا.اس - اسامی - ۳
دبیر مجموعه: مرتضی هاسمی پور

سادی

شاعر زندگی، عشق و سفاک

نویسنده: محمدعلی همایون - سادی

ترجمه: کاظم فیروزمند

حروفچینی و صفحه‌آرایی:

حروفچینی هما (امید سیدکاظمی)

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۲۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۲۱-۳۸-۵ ISBN: 978-600-6721-38-5

همه حقوق برای این اثر محفوظ است

تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً و جزئاً به هر صورت

(چاپ، فتوکپی، الکترونیکی، صوتی)

بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد

دفتر فروش: ۶-۶۶۴۷۷۴۰۵

یادداشت دبیر مجموعه

هدف مجموعه سازندگان جهان ایرانی - اسلامی آشنا ساختن افراد غیر متخصص و علاقه مندی به پژوهش های مستند و دقیق درباره تاریخ و تمدن ایران و اسلام است.

مجموعه حاضر در اصل برگرفته از مجموعه سازندگان جهان اسلام به سرپرستی استاد فقید خانم پاتریشیا کرون است. بعد از درگذشت ایشان خانم زابین اشمیتکه و محمد الرهیب سرپرستی مجموعه را بر عهده گرفتند. ما شخصیت های مرتبط با فرهنگ ایرانی را انتخاب کردیم و دست به کار شدیم. ممکن است اثری در این مجموعه به فردی غیر ایرانی اختصاص داده شده باشد، ولی آن فرد به دلایل مختلف و در وجوه گوناگون در تاریخ و فرهنگ ایرانی اثر داشته است. لذا بی هیچ جانبداری و تعصب و تنها با تأکید بر عوامل تاریخی و نیز صحت روش تحقیق مجموعه آثار منتشر شده را انتخاب کرده ایم. درست است که این مجموعه به دست متخصص و صاحب نظر در هر موضوع فراهم آمده است ولی - همان طور که ملاحظه خواهید کرد - علاوه بر پژوهشگران علاقه مندان و غیر متخصصان هم از آن بهره مند می شوند. روش درست و کاویدن منابع و اسناد از جمله ویژگی های کتاب های مجموعه سازندگان جهان ایرانی - اسلامی است. بر خوانندگان هشیار پوشیده نیست که با شناخت و درک درست از گذشته و با آگاهی و تأمل در روزگار امروز می توان افق های درخشانی را پیش روی ترسیم کرد. امید است مجموعه حاضر

هم اطلاعات و دانش خوانندگان علاقه‌مند را بیفزاید و هم دانشجویان را درسی در روش تحقیق باشد، و همچنین صاحب نظران را با آثار جدید پژوهشگران غیرایرانی هرچه بیشتر آشنا سازد.

مرتضی هاشمی پور

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار
۱۳	۱ سعدی، کهن سرایان و نوکرایان
۲۳	۲ زندگی و آثار
۲۴	تولد و مرگ
۲۷	تخلص سعدی
۲۸	سفرهای سعدی
۳۲	فرار از مدرسه؟
۳۴	جدل‌های سعدی؟
۳۸	سعدی و دربارها
۴۱	آثار
۵۱	۳ سرودهای عشق و چکامه‌های زیبایی
۵۳	تکامل شعر
۵۴	سعدی، حافظ، مولوی
۶۰	زنان و جوانان
۶۷	غزل در عشق زمینی

۴ حقیقت و مجاز: تصوف و منطق ۸۷

نظرات ابراز شده ۸۷

تصوف در زمانه سعدی ۹۰

فرجام سخن درباره سعدی و صوفیگری ۱۰۳

۵ آموزگاری ادب و اخلاق ۱۰۷

آموزش و تربیت ۱۰۹

اخلاقیات ۱۱۳

۶ در سیرت شاهان و وزیران ۱۲۳

شاهان ۱۳۵

ناپایداری قدرت و عمر ۱۳۹

حکومت ایده‌آل ۱۴۱

آخرت‌نگری ۱۴۴

وزیران ۱۵۰

۷ اشاره‌های پستین ۱۵۷

حواشی ۱۶۱

کتابنامه برگزیده ۱۶۵

نمایه ۱۶۹

پیش‌گفتار

گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش می‌گویم و بعد از من گویند به دوران‌ها من با ادبیات کهن و دین فاطمی بزرگ شدم و نخستین سخن پرداز کلاسیک که شناختم سعدی بود و از آن پس مطالعه آثار او را از دست نهدام. مدتی طولانی کارها و علائق دیگری مرا از نوشتن درباره سعدی باز داشت - جز مقاله‌ای که در ۱۹۹۰ برای کنفرانسی نوشتم - تا آن‌که تصمیم گرفتم این مهم پردازم و درباره او و آثارش سلسله مقالاتی به هم پیوسته بنگارم. حاصل کار، هفده مقاله‌ای است که انتشار یافته است و سه مقاله دیگر که در ایران‌شناسی در می‌آید و در «آب‌م‌برگ» ده» این کتاب ذکر شده است. سلسله مقالات تکمیل شده، در یک جلد، دست‌نویس با نشر ایرانی‌ام، نشر مرکز، انتشار یافت.

محتوای کتاب حاضر نشان خواهد داد که این اثر صرفاً متکبر بر مطالعه عمیق و نیز انتقادی آثار سعدی نیست، بلکه بر آشنایی نزدیک با کلیه پیکره ادبیات کلاسیک فارسی، با تاریخچه آن، قالب‌ها و محتواها، ژانرها و سبک‌ها، عروض، صنایع بدیعی و صناعات ادبی آن نیز تکیه دارد. فرصت نگارش کتاب را مجموعه انتشارات oneworld به سرویاستاری پاتریشیا کرون، برایم فراهم ساخت و کتاب جزو آن مجموعه انتشار می‌یابد. این ادای دینی است و امید که خوانندگان راه از عام و خاص، مقبول افتد.

ه‌ک

کالج سنت آنتونی و انستیتیوی مطالعات شرقی

دانشگاه آکسفورد

اکتبر ۲۰۰۵